

те, що дослідження і використання космічного простору мають бути спрямовані на благо всіх народів, незалежно від ступеня їх економічного або наукового розвитку, а в самому договорі встановлюється, що космічний простір відкрито для дослідження і використання всіма державами без якої б то не було дискримінації на основі рівності і згідно з міжнародним правом, при вільному доступі у всі райони небесних тіл. Принцип заборони застосування сили та загрози силою в міжнародних відносинах також поширюється на космічну діяльність держав і виникають у зв'язку з цими взаємини між ними. Це означає, що космічна діяльність повинна здійснюватися усіма державами так, щоб при цьому не піддавалися загрози міжнародний мир і безпека, а всі суперечки за всім, що стосується освоєння космосу, мають вирішуватися мирним шляхом [3].

Отже, спільність принципів Міжнародного космічного права і міжнародного права дозволяє стверджувати, що перше є частиною другого, як єдиного цілого. Специфічність принципів і норм Міжнародного космічного права не дає можливості ототожнювати його з іншими галузями міжнародного права. Цим і визначається роль і місце Міжнародного космічного права в загальній системі міжнародного права [1]. Цілі, методи регулювання та джерела Міжнародного космічного права і загального міжнародного права ідентичні. Метою Міжнародного космічного права є забезпечення і підтримання міжнародного миру, безпеки і співробітництва держав, захист суверенних прав держав та інтересів усього людства шляхом регламентації взаємовідносин суб'єктів міжнародного права в космічній галузі [3].

Література

1. "Космический мусор" снова угрожает МКС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerocosmos.net>
2. Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла від 27 січня 1967 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
3. Тимченко Л. Д. Міжнародне право [Електронний ресурс] / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1186112449432/pravo/mizhnarodne_pravo_-_timchenko_ld

4. Репецкий В. М. Міжнародне публічне право [Електронний ресурс] / В. М. Репецкий – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1584072046657/pravo/mizhnarodne_publichne_pravo_-_repet-skiy_v_m

УДК 347.82 (477) (043.2)

Сергєєва Т. С., Шавловська О. І.,

студенти,

Інститут аеронавігації,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Миронець О. М., старший викладач

ЩОДО ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ПОВІТРЯНОГО ПРАВА

Розвиток повітряного права розпочався з винайденням літального апарата братами Райт, яких називають "піонерами авіації". У 1900 році вони почали експериментувати зі своїм першим планером, у 1901 році випробували другий планер, а 1902 року приступили до створення першого моторного аероплана, двигун для якого зібрали самі. Згодом літакобудівництво поширилось і в інших країнах. Літак став не предметом розкоші, а просто необхідністю. Для того, щоб користуватися літаками у великому обсязі, потрібно було урегулювати питання правового характеру щодо використання повітряного простору.

Міжнародно-правове регулювання повітряного простору веде свій початок з Паризької конвенції з повітряної навігації 1919 року, що закріпила принцип суверенітету держави на повітряний простір, що знаходиться над його сухопутною і водною територією. У зв'язку з швидким розвитком авіації та використанням державами повітряного простору у цивільних та військових цілях проблема правової регламентації відносин, пов'язаних із використанням цього простору, стала нагальним питанням практики. З огляду на це постало питання про суверенітет держави над своїм повітряним простором.

Відповідно до ст. 2 Повітряного кодексу України нашої державі належить повний і виключний суверенітет над повітряним простором України, що є частиною території України [1].

Процес становлення авіаційної галузі в Україні співпав з кризовими явищами перших років незалежності. Щоб досягти бажаного результату потрібно удосконалити механізми державного регулювання авіаційної галузі і в першу чергу почати з удосконалення галузевої нормативно-правової бази [2].

Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України полягає у формуванні державної політики та стратегії розвитку, визначенні завдань, функцій, умов діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України, застосуванні заходів безпеки авіації, прийнятті загальнообов'язкових авіаційних правил України, у здійсненні державного контролю за їх виконанням та встановленні відповідальності за їх порушення [1].

Ефективність використання повітряного простору України значною мірою залежать від дієвості механізмів, які застосовує держава, регулюючи відносини в авіаційній галузі. Особливості саме інституційних передумов регулювання національного процесу авіаційної діяльності визначають роль держави, як основного регулятора, здатного безпосередньо впливати на створення конкурентоздатного середовища на ринку авіаційних перевезень і саме основне, на рівень безпеки в авіації. Враховуючи, що повітряна авіаційна галузь України є невід'ємною складовою світової авіаційної транспортної системи, здатність національних авіаційних компаній конкурувати з іноземними авіакомпаніями є основною передумовою створення потужної національної авіаційної галузі. У цій ситуації роль держави полягає не тільки у створенні необхідних інституційних передумов для визначення потенційно конкурентоспроможних авіапідприємств, але і в наданні їм цілеспрямованої допомоги з метою більш повного втілення їхніх переваг на внутрішньому та світовому ринках. Повітряний кодекс України регулює діяльність користувачів повітряного простору України з метою задоволення інтересів України та її громадян і забезпечення безпеки авіації [2].

Основою державного регулювання діяльності цивільної авіації України є нормативно-правова база, яка складається з Конституції України, Повітряного кодексу України, інших законодавчих актів, національних нормативно-правових актів, державних та галузевих стандартів, документів зі стандартизації, нормативно-право-

вих актів колишнього МЦА СРСР, які не втратили свою актуальність і не суперечать Конституції та чинному законодавству України, чинних для України актів міжнародного повітряного права, документів міжнародних організацій, членом яких є Україна. За час, що минув з 1993 року, Україна вже стала членом Європейської конференції цивільної авіації (ЄКЦА) та Європейської організації з безпеки аеронавігації (Євроконтроль), що, відповідно, потребувало внесення змін до законодавства України у сфері авіації. Повітряний кодекс України 1993 року з моменту прийняття зберігав інститути радянського повітряного права і не в повній мірі орієнтувався на вимоги міжнародного права навіть після внесення до нього доповнень та змін. Повітряний кодекс України 1993 року можна вважати документом перехідного періоду який став регулятором відносин в авіаційній галузі тільки на початковому етапі переходу від радянської системи господарювання до системи ринкових відносин [3].

Саме тому 19 травня 2011 року було прийнято Повітряний кодекс України, який встановлює правові основи діяльності в галузі авіації. Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України спрямоване на гарантування безпеки авіації, забезпечення інтересів держави, національної безпеки та потреб суспільства і економіки у повітряних перевезеннях та авіаційних роботах [1].

Література

1. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2020 р. : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 506-р від 5 березня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/506-2008-%D1%80>
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3393-17>
3. Кравченко М. В. Удосконалення правового регулювання діяльності повітряного транспорту України [Електронний варіант]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/22_NNP_2011/Gosupravlenie/2_90963.doc.htm